

(דף פ"ח ע"א) (פְּלוֹמֵר עַל מִלָּה) דִּהְיָ שְׁמָא קְדִישָׁא, לֹא אֲדַפְר בְּאוֹרֵייתָא, אֶלְא בְּתַר תְּרִין מְלִין, דְּכְתִיב
בְּרַאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לֹא אֲדַפְר שְׁמָא קְדִישָׁא, אֶלְא עַל עוֹלָם שְׁלָם. דְּכְתִיב, (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְיָ
אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. מִכָּאן, דְּלֹא לְאֲדַפְרָא שְׁמִיהּ קְדִישָׁא בְּרִיקְנֵיָא. וְכְתִיב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְיָ
אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא. (ס"א כְּתִיב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא דְלֹא לְאֲדַפְרָא שְׁמָא קְדִישָׁא בְּרִיקְנֵיָא אֶלְא בְּבִרְכָתָא אוֹ בְּצִלוֹתָא
וּמֵאן דְּאֲדַפְר שְׁמָא קְדִישָׁא בְּרִיקְנֵיָא דְלֹא בְּבִרְכָתָא אוֹ בְּצִלוֹתָא כַּד נִשְׁמַתִּיהּ נִפְקָא מִינֵיהּ זְמִינִן לְאֲתַפְרָעָא מִינֵיהּ וּלְנַקְמָא מִינֵיהּ
נִיקְמִין דְּכְתִיב כִּי לֹא יִנְקָה יְיָ אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ לְשׁוֹא)

וְתִנְיִן, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַהוּ בְּרָכָה. שְׁמָא קְדִישָׁא. בְּגִין דְּמִינֵיהּ מְשַׁתְּכַח בְּרְכָתָא, לְכָל עֲלָמָא.
וּבְרְכָתָא לֹא אֲשַׁתְּכַח עַל אֲתַר רִיקְנֵיָא, וְלֹא שְׂרִיָּא עֲלוּי, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְיָ
אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא.

זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. (שמות כ) רַבִּי יֶצְחָק אָמַר, כְּתִיב (שמות כ) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשַּׁבְעִי,
וְכָתִיב בְּמִן (שמות טז) שְׁשַׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם הַשַּׁבְעִי שַׁבַּת לֹא יִהְיֶה בוֹ. בִּיּוֹן דְּלֹא מְשַׁתְּכַח
בֵּיהּ מְזוּנִי, מַה בְּרְכָתָא אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ.

אֶלְא הָכִי תֵּאֵנָא, כָּל בְּרַפְאן דְּלַעֲיָלָא וְתַתָּא, בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תִּלְיִין. וְתֵּאֵנָא, אֲמַאי לֹא אֲשַׁתְּכַח
מְנָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה, מִשּׁוּם דִּהְהוּא יוֹמָא, מִתְּפָרְכָּאן מִינֵיהּ כָּל שִׁיתָא יוֹמִין עֲלֵאִין, וְכָל חַד וְחַד
יְהִיב מְזוּנֵיהּ לְתַתָּא, כָּל חַד בְּיוֹמוֹ, מַהֲהִיא בְּרָכָה דְּמִתְּפָרְכָּאן בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה.

וּבְגִינֵי כַּה, מֵאן דְּאִיהוּ בְּדַרְגָּא דְּמַהֲיִמְנוּתָא, בְּעֵי לְסַדְרָא פְתוּרָא, וְלֹאֲתַקְנָא סְעוּדָתָא בְּלִילָא
דְּשַׁבְתָּא, בְּגִין דִּיתְפָּרַךְ פְתוּרִיהּ, כָּל אֵינּוֹן שִׁיתָא יוֹמִין, דִּהְיָ בְּהוּא זְמָנָא, אֲזַדְמִן בְּרָכָה,
לְאֲתַפְרָכָא כָּל שִׁיתָא יוֹמִין דְּשַׁבְתָּא, וּבְרְכָתָא לֹא אֲשַׁתְּכַח בְּפְתוּרָא רִיקְנֵיָא. וְעַל כַּה, בְּעֵי לְסַדְרָא
פְתוּרִיהּ בְּלִילָא דְּשַׁבְתָּא, בְּנַהֲמֵי וּבְמְזוּנֵי.

רַבִּי יֶצְחָק אָמַר, אֲפִילוּ בְּיוֹמָא דְּשַׁבְתָּא נְמִי. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּעֵי לְאֲתַעֲנָנָא בְּהַאי יוֹמָא, וְלִמְיַבֵּל
תַּלְת סְעוּדָתֵי בְּשַׁבְתָּא, בְּגִין דִּישַׁתְּכַח שְׁבַעָא וְעוֹנָנָא בְּהַאי יוֹמָא בְּעֲלָמָא.

רַבִּי אַבְא אָמַר, לֹאֲזַדְמִנָּא בְּרְכָתָא בְּאֵינּוֹן יוֹמִין דְּלַעֲיָלָא, דְּמִתְּפָרְכָּאן מַהֲהִי יוֹמָא. וְהַאי יוֹמָא,
מְלִיא רִישִׁיהּ דְּזַעִיר אֲנַפִּין, מִפְּלָא דְּנַחֲתִת מַעֲתִיקָא קְדִישָׁא סְתִימָא דְּכִלְא, וְאֲטִיל לְחַקְלָא דְּתַפּוּחִין
קְדִישִׁין, תַּלְת זְמַנִּי, מִכַּד עֵייל שַׁבְתָּא, דִּיתְפָּרְכוּן כְּלָהוּ כַּחְדָּא.

וְעַל דָּא בְּעֵי בַר נָשׁ, לְאֲתַעֲנָנָא תַּלְת זְמַנִּין אֵלִין, דִּהְיָ בְּהַא תִּלְיָא מַהֲיִמְנוּתָא דְּלַעֲיָלָא, בְּעַתִּיקָא
קְדִישָׁא, וּבְזַעִיר אֲנַפִּין, וּבְחַקְלָא דְּתַפּוּחִין. וּבְעֵי בַר נָשׁ לְאֲתַעֲנָנָא בְּהוּ, וְלִמְחַדִּי בְּהוּ. וּמֵאן דְּגָרַע
סְעוּדָתָא מְנִיָּהוּ, אַחְזִי פְּגִימוּתָא לַעֲיָלָא וְעוֹנֶשְׂיָהּ דִּהְהוּא בַר נָשׁ סְגִי.

בְּגִינֵי כַּה, בְּעֵי לְסַדְרָא פְתוּרִיהּ, תַּלְת זְמַנִּי, מִכַּד עֵייל שַׁבְתָּא, וְלֹא יִשַׁתְּכַח פְתוּרִיהּ רִיקְנֵיָא,
וְתִשְׂרִי בְּרְכָתָא עֲלֵיהּ, כָּל שְׂאָר יוֹמֵי דְּשַׁבְתָּא. וּבְהַאי מְלָה, אַחְזִי, וְתִלִּי מַהֲיִמְנוּתָא לַעֲיָלָא.

רבי שמעון אמר, האי מאן דאשלים תלת סעודתי בשבתא, קלא נפיק ומכרזא עליה, (ישעיה נח) אז תתענג על יי', דא סעודתא חדא, לקבל עתיקא קדישא דכל קדישין. והרפכתיה על פמתי ארץ, דא סעודתא תניינא, לקבל חקלא דתפוחין קדישין. והאכלתיה נחלת יעקב אביה, דא הוא שלימו דאשתלים בזעיר אפין.

ולקבלייהו בעי לאשלמא סעודתיה, ובעי לאתענגא בכלהו סעודתי, ולמחדי בכל חד וחד מפניהו, משום דאיהו מהימנותא שלימתא. ובגין כה, שבתא אתיקר, מפל שאר זמנין וחגיגין, משום דכלא ביה אשתכח, ולא אשתכח הכי בכלהו זמני וחגי. אמר רבי חייא, בגין כה, משום דאשתכח כלא ביה, אידפר תלת זמנין. דכתיב, (בראשית ב) ויכל אלהים ביום השביעי. וישבות ביום השביעי. ויברך אלהים את יום השביעי.

רבי אבא, (נ"א רב המנונא סבא) פד הנה יתיב בסעודתא דשבתא, הוי חדי, בכל חד וחד, ונהה אמר, דא היא סעודתא קדישא, דעתיקא קדישא סתימא דכלא. בסעודתא אחרא הנה אמר, דא היא סעודתא דקודשא בריה הוא. וכן בכלהו סעודתי, ונהה חדי בכל חד וחד. פד הנה (דף פ"ח ע"ב) אשלים סעודתי, אמר אשלימו סעודתי דמהימנותא.

רבי שמעון, פד הנה אתי לסעודתא, הנה אמר הכי, אתקינו סעודתא דמהימנותא עלאה, אתקינו סעודתא דמלפא, ונהה יתיב וחדי. פד אשלים סעודתא תליתאה, הוי מכרזי עליה, אז תתענג על יי' והרפכתיה על פמתי ארץ והאכלתיה נחלת יעקב אביה.

אמר רבי אלעזר לאבוי, אלין סעודתי הן מתתקנין. אמר ליה, ליליא דשבתא, כתיב, והרפכתיה על פמתי ארץ. ביה בליליא, מתברכא מטרוניתא, וכלהו חקל תפוחין, ומתברכא פתוריה דבר נש, ונשמתא אתוספת, וההוא ליליא, חדוה דמטרוניתא הוי. ובעי בר נש למחדי בחדוותא, ולמיכל סעודתא דמטרוניתא.

ביומא דשבתא, בסעודתא תניינא, כתיב (ישעיה נח) אז תתענג על יי'. על יי' ודאי. דההיא שעתא אתגליא עתיקא קדישא, וכלהו עלמין בחדוותא, ושלימו וחדוותא דעתיקא עבדינו, וסעודתא דיליה הוא ודאי.

בסעודתא תליתאה דשבתא, כתיב והאכלתיה נחלת יעקב אביה. דא היא סעודתא דזעיר אפין, דהוי בשלימותא. וכלהו שיתא יומין, מההוא שלימו מתברכן. ובעי בר נש למחדי בסעודתיה, ולאשלמא אלין סעודתי, דאינון סעודתי מהימנותא שלימתא, דזרעא קדישא דישראל, די מהימנותא עלאה, דהא דילהון היא, ולא דעמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות. ובגין כה אמר, (שמות לא) בני ובין בני ישראל.

תא חזי, בסעודתי אלין, אשתמודעון ישראל, דאינון בני מלפא. דאינון מהיכלא דמלפא, דאינון בני מהימנותא, ומאן דפגים חד סעודתא מפניהו, אחזי פגמנותא לעילא, ואחזי גרמיה דלאו

מִבְּנֵי מַלְפָּא עֲלָאָה הוּא, דְּלָאוּ מִבְּנֵי הַיְכָלָא דְּמַלְפָּא הוּא דְּלָאוּ מִזְרַעָא קַדִּישָׁא דְּיִשְׂרָאֵל הוּא.
וְיַהֲבִין עֲלֵיהּ חוּמְרָא דְּתַלְתַּת מַלְיָן, דִּינָא דְּגִיּוּהִנְגָּם וְגו'.

וְתָא חֲזִי, בְּכִלְהוּ שְׂאָר זְמַנִּין וְחֲגִין, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְחַדִּי, וְלִמְחַדִּי לְמַסְכְּנִי. וְאִי הוּא חַדִּי בְּלַחֲדוּדִי, וְלֹא
יְהִיב לְמַסְכְּנִי, עוֹנֵשִׂיהּ סָגִי, דִּהָא בְּלַחֲדוּדִי חַדִּי, וְלֹא יְהִיב חַדוֹ לְאַחְרָא. עֲלֵיהּ כְּתִיב, (מלאכי ב) וְזִרְיָתִי
פָּרַשׁ עַל פְּנֵיכֶם פָּרַשׁ חֲגִיכֶם. וְאִי אִיהוּ בְּשִׁפְתָא חַדִּי, אִף עַל גַּב דְּלֹא יְהִיב לְאַחְרָא, לֹא יַהֲבִין
עֲלֵיהּ עוֹנֵשִׂא, בְּשְׂאָר זְמַנִּין וְחֲגִין, דְּכְתִיב פָּרַשׁ חֲגִיכֶם. פָּרַשׁ חֲגִיכֶם קְאָמַר, וְלֹא פָּרַשׁ שִׁפְתְּכֶם.
וּכְתִיב (ישעיה א) חֲדָשִׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׁנְאָה נַפְשִׁי. וְאֵלּוּ שִׁפְתַּי לֹא קְאָמַר.

וּבְגִינֵי כַּד כְּתִיב, בְּנֵי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִשׁוּם דְּכָל מְהִימְנוּתָא אֲשֶׁתְּכַח בְּשִׁפְתָא, יַהֲבִין לִיהּ לְבַר
נֶשׁ נֶשְׁמַתָּא אַחְרָא, נֶשְׁמַתָּא עֲלָאָה, נֶשְׁמַתָּא דְּכָל שְׁלִימוֹ בְּהּ, כְּדוּנְגָמָא דְּעֲלָמָא דְּאַתִּי. וּבְגִינֵי כַּד
אַקְרִי שִׁפְתַּי. מַהוּ שִׁפְתַּי. שְׁמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. שְׁמָא דְּאִיהוּ שְׁלִים מְכַל סְטְרוֹי.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי כַּד הוּא. וְוִי לִיהּ לְבַר נֶשׁ, דְּלֹא אֲשֶׁלִּים חֲדוּתָא דְּמַלְפָּא קַדִּישָׁא. וּמֵאֵן
חֲדוּתָא דִּילֵיהּ. אֲלִין תַּלְתַּת סְעוּדַתִּי מְהִימְנוּתָא. סְעוּדַתִּי דְּאַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב כְּלִילָן בְּהוּ. וּכְלְהוּ
חַדוֹ עַל חַדוֹ מְהִימְנוּתָא שְׁלִימוּתָא, מְכַל סְטְרוֹי.

תְּאֵנָא, בְּהַדִּין יוֹמָא מְתַעֲטְרִין אַבְהִין, וְכָל בְּנֵי יַגְקִין, מַה דְּלָאוּ חֲבִי בְּכָל שְׂאָר חֲגִין וְזְמַנִּין. בְּהַדִּין
יוֹמָא, חֲתִיבְנָא דְּגִיּוּהִנְגָּם גִּיחִין. בְּהַדִּין יוֹמָא, כָּל דִּינִין אֲתַפְּכִיין, וְלֹא מְתַעֲרִין בְּעֲלָמָא. בְּהַדִּין יוֹמָא
אוֹרִייתָא מְתַעֲטְרָא בְּעֲטְרִין שְׁלִימִין. בְּהַדִּין יוֹמָא, חֲדוּתָא וְתַפְנוּקָא אֲשֶׁתְּמַע, בְּמֵאֵתוֹן וְחֲמִשִּׁין
עֲלָמִין.

תָּא חֲזִי, בְּכָל שִׁיתָא יוֹמֵי דְּשִׁפְתָא, כַּד מְטָא שְׁעַתָּא דְּעֲלוּתָא דְּמִנְחָה, דִּינָא תַקִּיפָא שְׁלֵטָא, וְכָל
דִּינִין מְתַעֲרִין. אַבְל בְּיוֹמָא דְּשִׁפְתָא, כַּד מְטָא עֵדוֹן דְּעֲלוּתָא דְּמִנְחָה, רַעוּא דְּרַעוּין אֲשֶׁתְּכַח,
וְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא גְלִיא רַעוּן דִּילֵיהּ, וְכָל דִּינִין מְתַפְּכִין, וּמִשְׁתַּכַּח רַעוּתָא וְחַדוֹ בְּכָלָא.

וּבְהַאי רַעוּן, אֲסַתְלַק מִשְׁהּ, נְבִיאָה מְהִימְנָא קַדִּישָׁא מְעֲלָמָא. בְּגִין לְמַנְדַּע, דְּלֹא בְּדִינָא אֲסַתְלַק,
וְהֵיכָא שְׁעַתָּא

